TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21371
Tarih : 18.11.2026

10/5102

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Beslenme ve Diyetetik bölümü mezunlarının kamu istihdamında karşılaştıkları sorunların, mezun sayıları ile sınırlı atama kontenjanları arasındaki ilişkinin, kamu sağlık kuruluşlarındaki diyetisyen ihtiyacının, özel sektördeki çalışma koşullarının ve sağlık insan gücü planlamasındaki eksikliklerin araştırılması; koruyucu sağlık hizmetlerine erişimdeki bölgesel eşitsizliklerin belirlenmesi, diyetisyenlerin güvenceli istihdam olanaklarının geliştirilmesi ve toplumun ücretsiz, erişilebilir ve nitelikli beslenme hizmetlerinden yararlanabilmesi için gerekli önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Sağlıklı ve dengeli beslenme, temel sağlık hakkının ayrılmaz bir parçasıdır. Hastalıkların önlenmesi, tedavisi ve toplum sağlığının korunması açısından büyük önem taşıyan beslenme hizmetleri, aynı zamanda koruyucu sağlık politikalarının temel bileşenlerinden biridir. Diyetisyenler, obezite, diyabet, kalp ve damar hastalıkları ile metabolik hastalıkların önlenmesi ve tedavisinden anne ve çocuk sağlığına, yaşlı bakımından toplu beslenme hizmetlerine kadar geniş bir alanda görev üstlenen sağlık meslek mensuplarıdır.

Türkiye'de beslenmeyle ilişkili kronik hastalıkların yaygınlığı, koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Sağlık Bakanlığının Türkiye Hanehalkı Sağlık Araştırması 2023 sonuçlarına göre, 15 yaş ve üzerindeki nüfusun yüzde 25,4'ü obezdir. Bu tablo, sağlıklı beslenme danışmanlığına duyulan ihtiyacın büyüklüğünü ortaya koyarken diyetisyenlerin kamu sağlık sistemindeki rolünün güçlendirilmesinin önemini de göstermektedir.

Buna karşın Beslenme ve Diyetetik bölümü mezunları, kamu istihdamındaki sınırlı kontenjanlar nedeniyle ciddi bir istihdam sorunuyla karşı karşıyadır. Meslek mensuplarının aktardığı bilgilere göre, 2024 yılı itibarıyla toplam mezun sayısı 43.126'ya ulaşmış, yalnızca aynı yıl 5.049 yeni mezun verilmiştir. Artan mezun sayısına karşılık kamuya ayrılan kadroların sınırlı kalması, binlerce sağlık meslek mensubunun işsizlik, güvencesiz çalışma ve gelecek kaygısı yaşamasına neden olmaktadır.

ÖSYM yerleştirme verilerine göre, Sağlık Bakanlığının 2025 yılında gerçekleştirdiği KPSS-2025/4 ve KPSS-2025/5 yerleştirmelerinde diyetisyenler için sırasıyla 74 ve 116 olmak üzere toplam 190 kontenjan ayrılmıştır. KPSS-2025/5 yerleştirmesinde diyetisyen pozisyonlarında en düşük yerleştirme puanının 91,55 seviyesinde oluşması, mevcut kadrolar için yoğun bir rekabet yaşandığını göstermektedir.

Diyetisyenlerin kamu istihdamına ilişkin 2025 yılında yayımlanan akademik bir araştırmada, 2020–2025 yılları arasında KPSS aracılığıyla kamu kurumlarına toplam 1.798 diyetisyen yerleştirildiği belirtilmiştir. Araştırmaya göre Sağlık Bakanlığına yerleşen diyetisyenlerin yüzde 77,3'ü hastanelere, yüzde 20,8'i ise birinci basamak sağlık kuruluşlarına yerleştirilmiştir. Bu dağılım, özellikle koruyucu sağlık hizmetlerinde diyetisyen istihdamının mevcut durumunun ve ihtiyaçların araştırılmasını gerekli kılmaktadır.

Diyetisyen istihdamındaki sorun, yalnızca meslek mensuplarının çalışma yaşamına katılımıyla sınırlı değildir. Koruyucu sağlık hizmetlerinin yeterince yaygınlaştırılamaması, beslenmeyle ilişkili önlenebilir hastalıkların erken dönemde tespit edilmesi ve yönetilmesi bakımından da önemli sonuçlar doğurabilmektedir. Kamu sağlık kuruluşlarında diyetisyen başına düşen hasta sayısının, beslenme danışmanlığı hizmetlerine erişim sürelerinin, boş kadroların ve bölgesel personel dağılımının araştırılması, mevcut istihdam politikasının toplum sağlığı üzerindeki etkilerinin anlaşılması açısından önem taşımaktadır.

Özellikle çocukluk çağında yetersiz ve dengesiz beslenme, gebelik dönemindeki beslenme sorunları, kronik hastalıklar ve yaşlıların beslenme gereksinimleri, nitelikli ve erişilebilir beslenme danışmanlığının önemini artırmaktadır. Ekonomik yoksunlukların derinleştiği, sağlık hizmetlerine erişimde bölgesel eşitsizliklerin yaşandığı koşullarda, ücretsiz beslenme danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması kamusal bir ihtiyaçtır. Diyarbakır başta olmak üzere sosyoekonomik dezavantajların bulunduğu illerde diyetisyen istihdamının nüfus, hastalık yükü ve sağlık kuruluşlarının ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan üniversitelerin Beslenme ve Diyetetik bölümlerinde verilen eğitimin kapasitesi ile kamu ve özel sektördeki istihdam olanakları arasındaki ilişkinin de incelenmesi önem taşımaktadır. Yükseköğretim Kurulu, Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurumlar arasındaki sağlık insan gücü planlamasının hangi ölçütlere dayandığı, üniversite kontenjanlarının belirlenmesinde istihdam olanaklarının ne ölçüde dikkate alındığı ve gelecekte ihtiyaç duyulacak diyetisyen sayısının nasıl hesaplandığı açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bununla birlikte özel hastanelerde, toplu beslenme hizmeti sunan işletmelerde ve diğer özel sektör kuruluşlarında görev yapan diyetisyenlerin ücretleri, çalışma süreleri, mesleki yetkileri ve iş güvencelerine ilişkin sorunlar da bütünlüklü bir istihdam politikasının geliştirilmesi bakımından araştırılmalıdır. Meslek mensuplarının eğitimlerine ve uzmanlıklarına uygun koşullarda çalışabilmeleri, sundukları sağlık hizmetinin niteliği açısından da önem taşımaktadır.

Bir tarafta yıllarca eğitim almasına rağmen istihdam olanağı bulamayan sağlık emekçilerinin, diğer tarafta beslenme danışmanlığı hizmetlerine erişmekte güçlük çeken yurttaşların bulunması, sağlık insan gücü planlamasının toplumsal ihtiyaçlar temelinde yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. Kamusal kaynaklarla yetiştirilen nitelikli sağlık emekçilerinin mesleki bilgi ve becerilerinden etkin biçimde yararlanılması hem çalışma hakkının korunması hem de sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi açısından önemlidir.

Bu çerçevede, diyetisyenlerin kamu istihdamında yaşadığı sorunların nedenlerinin belirlenmesi, kamu sağlık kuruluşlarının gerçek personel ihtiyacının ortaya çıkarılması, üniversite kontenjanları ile istihdam politikaları arasındaki ilişkinin incelenmesi, özel sektördeki çalışma koşullarının değerlendirilmesi, koruyucu sağlık hizmetlerindeki eksikliklerin ve bölgesel eşitsizliklerin tespit edilmesi, diyetisyenlerin güvenceli istihdamının artırılması ve toplumun ücretsiz, erişilebilir ve nitelikli beslenme hizmetlerinden yararlanabilmesi için gerekli politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	